

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Égész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptantóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség: Csendes-utca, TÓTH-féle ház.

Kiadóhivatal: Csendes-utca OLÁH-féle ház.

Közigazdaság a sportban.

Midőn a legnagyobb magyar a lövésznyt nemzeti szokásaink közé behozta, az országban csak kevés nyílt szem volt képes az ő messzetekintő pillantását követni s általános volt a hajlandóság az új intézményt „nagyurak és pazar léhütők számára való játék”-nak, legjobb esetben „költéséges kedvtelés”-nek tekinteni. És midőn a regenerált alkotmányos Magyarország első földmívelési minisztere a lövészsport emelésére és roppant drága csodőrök vásárlására százezer frtot kért évenként, s hivatalbeli utódai példáját nemcsak követték, hanem ezen „luxus-kiadások”-ban egyre többet-többet igényeltek: sajtó és parlament a legelőkelőbb panaszoktól és vádaktól visszhangzott ily elpazarlása miatt az adózók garasainak. Nagyon kevesen, de szerencsére éppen az irányadók, minden panasz dacára megmaradtak a meggyőződés mellett, hogy e kiadások nem terméketlenek.

És mit látnak ma? — kérdi az előrebocsátottak kapcsán, a „Pester Correspondenz”, a következő jelentőséges adatokkal válaszolván a felvett kérdésre:

Nemcsak magyar versenytállók küldik a világ legelső versenytáira a legjobb idomított lovakat, melyek a magyar lövészsport dicsőségét messze földön hirdetik, s a legjobb díjakat haza hozzák, hanem Magyarország egyszersmind a legkedveltebb piac, honnan Német-, Francia-, Olasz-, Törökország s az összes kis Balkánállomok lövészsportot fedezik. Nem kevesebb mint átlag 14000 drb. hadi szárazlata kitűnő lövővándorol ki évenként Magyarországól, gyakran még másfél-szer annyit is; a közepár 500 frt s még több; tehát évenként legalább 7.000.000 frt jog be lovakért kivülről hazánkba. Ez a közigazdaság a sportban, mely megérdemli, hogy államilag segélyeztessék, gyámoltassák. Államilag, de még inkább a „társaság”-részéről, mely általában hivatal van, hogy az államot a kezdeményezés mindenkor költséges, áldozatot igénylő munkájában fölváltsa.

Ezt azért hangsúlyozzuk a jelen pillanatban, mert ép most van egy nagyobb akció folyamatban, mely jószándékú és szelleműs férfiak által dicsőrendő buzgalommal megindítván, igen hasznosnak látszik, de szintén sportzerű jellege van. Azon törekvéseket értjük, melyeknek célja a külföldieket lehetőleg nagy számban Budapest és egész Magyarország látogatására édesgetni, itt pedig oly intézményeket és rendszabályokat alkotni, melyek áldott hazánk látogatását a külföldre nézve hasznossá és kellemessé teszik.

Budapest és alpesekben gazdag felföldünk érdekében elég történik: gondoskodva van arról, hogy a külföld Magyarországra e kineiseit a publicisztika útján tanulja ismerni, azokra kíváncsivá legyen s azok felkeresését könnyűnek, vonzóknak s kellemesnek találja. Ez dícséretremelő, jó, de távolról sem elegendő. Mily szépek Magyarország dunántúli részei is; mily gyönyörű, regényes, elbájoló a „magyar tenger”, a Balaton halmos, erdő- és szőlőkoszorúja keretével. Egyes helyekre, mint a homok és piszkofékek Siófokra, mindenesetre nagyon ráfér a legalaposabb újítás; de a legnagyobb rész, mint nevezetesen Balaton-Füred, a természet, évtizedek óta európai niveau-n álló kultúra és a jó társaság összeműködése folytán ma már oly szépségben, kedvességben és modernitásban jelen meg a színen, hogy minden jóakaró szemnek tisztán látnia kell, miszerint itt csak a társaság következtében, kitartó favorizálására és a külföld ügyes idevonására van szükség, hogy e kedves gyógyhely az európai elegáns világ legkeresettebb, legelőkelőbb rendez-vous helyévé legyen.

És e helyütt alkalmunk van ismét a sportra és a benne rejülő közigazdasági kineiseit visszatérni. A balatonfüredi Stefánia-Yachtklub sport-szerű intézmény, mely csekély kezdeményezésből kiindulva ma már oly nagyságban áll előttünk, a melyben egy igen jelentőséges jövő csirája van elrejtve. Mr. Gosling, Nagy-Britannia volt budapesti főkonzula, Magyarország ezen nagylelkű és őszinte barátja volt az, aki Füreden ez előkelő sport alapját megvetette. 1877-ben jött Füredre és Angliából egy ügyes hajóépítő, Young Richardot hívta oda. Young értelmes segédekkel találta a magyar ősmester Ortwein Ferencben és egy derék öreg angolban, Harris John-ban; kiknek segítségével 1878-ban egy vitorlás hajót és öt csónakot, 1879-ben egy vitorlás hajót és hat csónakot, 1880-ban már 3 vitorlás hajót, egy szandólit és több csónakot épített, 1881. és 1882-ben ugyanily számú elegáns járművet bocsátott vízre. 1883-ban B.-Füreden a nemestengeri sport előkelőbb lendületet vett: ez évben hozott Gosling Angliából egy fényesen kiállított yachtot, a „Királynő”-t, — a szállítással együtt 800 frtnál többre került — és fölkelte vele előkelőbb versenykedvét. Gyorsan épült egyik pompás yacht a másik után: gr. Nádasdy Ferenc s. Habléány „a. „Mariska”, Némegy Ernő kir. táblai bíró „Hercegnő”-je. Némegy oly szenvedélyvel üzte az új sportot, hogy yachtlójában hónapokon át a tavon élt, sőt ott is halt meg. Ez időben távozott Mr. Gosling Magyarországból, melyet oly őszintén szeretett, melytől azonban

szolgálati okokból válnia és Stockholmba költöznie kellett, de a múlt, melynek létesítéséhez az első buzdítást ő adta, felvirágozott és ma a balatonfüredi yachtclub egy igen nemes, mint mondva volt, egy gazdagon jutalmazó jövőt magába rejtő sport központja, mely a legjobb köröket vonzotta és bilincselte magához: — elnöke gróf Eszterházy Mihály, választmányi tagok: gr. Andrássy Géza, gr. Nádasdy Ferenc, ifj. gr. Zichy Antal, gr. Keglevich Gyula, Inkey István, id. Adám Károly stb. stb., míg Szarvassy Sándor, kinek Mr. Goslingtól megvett „Királynő”-je csak a minap nyerte el a yacht-regatta díját és ki a yacht- és csónaképítést egy angol készítségével folytatja, mint gazda működik. Ma egy rendkívül díszes egész flottilla — közte 25 vitorlás hajó — élénkíti a Balatont, a Stetánir-klub tagjainak száma 80-on felül van, egy esimes, kényelmes klubháza, az évi tagdíj csak 25 frt.

Ilyen Füred, hol a tavat és a gyógyudvart pompás árnyas ültetvények veszik körül, a vendégek gyűléséről, kényelméről és mulatságáról egész európaián történik gondoskodás. De az átellenben fekvő oldalon, a szép és gazdag somogyi részen is észlelhetők már a kulturális alkotások gyarapodásai. Nevezetesen Szántó néz szép jövő elé. Itt gr. Széchenyi Géza, Dénes gróf fia, a legnemesebb szabású gavallér, a ki elvégezte az igazi civilizáció legmagasabb céljait szemmel tartó modern arisztokratáság magas iskoláját, mindent előkészített arra, hogy a Balaton somogyi partján is magyarok és külföldiek részére vonzó pontot létesítsen. A tópart legszebb pontján 80 hold van e célra a mezőgazdaság minden gondosságával és leleményességével kultiválva. A legfinomabb tengeri homok, erős, folytonos hullámvérés bizalmasan hivatogja fürdőkurára a vendégeket. És a déli vasut, melynek vonalai e szép vidéken haladnak, — a déli vasut, mely a Semmering, Toblachnál, Abbadabán, összes vonalain megmutatta, mily gazdagon és fényűzően tud klimatikus és higienikus nyugvó helyekről gondoskodni, bizonyonyal nem mulasztja el, Magyarország bajainak emelésére itt is megteenni a magáét.

Ha rákerül a sor, bizonyonyal az állam sem marad vissza. A főkötelesség, a kezdeményezés, az első alkotás kötelezése azonban mindenek előtt a jó társaságra hárul. És ha aztán a jövőben a mulatságból üzlet, a sportból gazdagon jövedelmező bevételi forrás lesz, haszon háramlik belőle az egész országra és ebben — mint a lövészsportnál — a legelső és legtöbbször éppen a jó társaságra. Do ut des.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Kimegyek estére...

Kimegyek estére a szép rónatérre,
Hol falombos karám mosolyog az égre
Nyájasan, merengve;
E boldog karámon lakik mátkapárom...
Ezt a gyalog ösvényt ő miatta járom...
Csaknem minden este.

Oh! be jó itt lenni... phenni, merengni...
Édesen süttögnök... titkon enyegelni...
S csokoládéi szán...
Oh! idylli élet! Ilyet nem remélhet
Senki más, csak az, ki gyermekdel ülhet
Rajtsd boldog karám!

Mert terajtd nincsen egy kaján, irigy sem,
Elégedtél, nyájas, örömitás minden,
Hogy ki sem mondhatom!
S minden olyan boldog, minden úgy mosolyog
Ha oper ajkírdó csókot szedek, lopok,
Szép arám, angyalom!

S főhéher orozád nevéti rózsáit
Halovány ajkimmal szedem, tépem váltig,
S még is ott virulnak!
S bár lötöplem asszszor virághervadáskor,
Mégis ott serdülnek e — údóben mint máskor:
Soha le nem hullnak!

... Elvonulva, távol a város zajától
Mint bűgö gilipár élünk boldogságot
Meghalva egészen;
S a bokros kertecské, ha mi járunk benne
Szésszínű virágit gondolatul szedve,
— Édenkerté lézen.

Es hogyha majdan már éltünk végére jár,
Ide benn — ha zengi végdálát egy madár —
Egy sírt ásunk nekünk:
S megállunk enyelve, édesen nevetve,
Egyást átkaroljuk, — s csókola ölelle
A sírba letérünk!...

Szabadska Gyula.

Bács-Almásról.

(Társadalmi élet. — Következésként utóhang. — Sőtöl.)

Midőn egy pár héttel ezelőtt még fővárosunk zajos tömkelegében forgolódtam, alig várhattam meg az időt, hogy ügyeimet befejezve végre menekülhessek e nyüzsgő, vásáriás sürgős-forgásból egy esendesebb tájra, a rég óhajtott falusi magányba.

S most ismét itt vagyok szülőföldemen, az aranyásarga kalászdűsgazdag országában, a Bácskában, melyet bűszkeségemben mindig hazánk legdrágább kineisének híreszteltem. Ugyan ki nem volt már ehhez hasonló helyetben; kit nem ragadtott el még a bűszke rajongás, midőn szülőföldjéről volt szó, midőn ezt kellett feldicsérni valamely idegennek vagy más megyebelinek?

Boldog naivság, mindent szépnek, ragyogónak képzelni ott, a hol bizony sok ócska, fakult, rozogant dolog sérti meg a néző szemét.

Nem mind arany ugyan, a mi fénylik, de hát a localpatriotismus meg a csapongó phantasia könnyen más képet varázsol elő az idegennek, hisz ezt tenni ösi kötelességünk, de — csak az idegennek. Azt szabad jöhíszemlőg félrevezetni, mert tudjuk, hogy ő se jobb a deákné vásznánál, de nem szabad tévútra vezetni saját magunkat.

Be kell látnunk, hogy sok tekintetben szörnyen hátramaradtunk, be kell ismernünk, hogy ma, a 19-ik század végén nem járja már többé ama középkori elszigeteltség, mely nemzetünket egykor oly sajtászerűen caracterizálta.

A Rédei-ügy s a közvélemény.*)

A minapi czikkemben szemrehányást tesztek a megyének, hogy nem tájékoztatja a közönséget a Rédei-ügy állásáról. Pedig most magam is jól járok vele, hogy a megye nem ir az újságokba, mert most mindjárt polemiába foghatom vele. T. i. azt kérdezhetünk tőle, hogy mi okból akarjuk mi a megye illetését gyakorolni? Mit követünk mi az ifelőtehozatalba, mikor egyszerű panaszoló és bíró is ugyanazon egy személy nem lehet?

Ámbátor azonban a válasz nem nagyon nehéz. R. jó akkor, mikor még senki okot sem adott rá, insultálta a kaputos embereket, tetlegesen bántalmazta a gunyvásakat.

Vagy igaz: kezelt emelt ő úri emberre is; hiszen nyilvánosan bántalmazta Boslits községi képviselőt és Budanovich aljegyzőt. Hát Rédei mikor a község még megtorláshoz nem látott, akkor már erőszakoskodott nyakra före, ok nélkül, egyedül azért, mert az neki természetese. — A macka karmol, a kutya harap, a vepera megnar, a tigris marcangol, Rédei jegyző pedig erőszakoskodik: kiki a maga mesterségét űzi, fűzi.

Mikor a vizsgálat folyt ellene és a községhez a folyosója teledes-teli volt panaszokkal, R. jegyző özvegy Pfeiffer Antalné, a szó betli szerinti értelmében leköpte. Krákokott és ráköpött. Az pedig épen az én szemem láttára történt, hogy valamelyik vadlőj-át a ki nem elég sietve tért ki előre, vehementiaval odalokt az ajtóhoz. Bizony nem nagytom a dolgot, ha azt mondom, hogy Amerikában ezt az embert rég meg linczelték volna. Itt is — s nem látom be, hogy ezt miért titkolnám el — nem egyszer kellett befolyásomat érvényesítenem, hogy a jegyzői lab alakba téglaktól, tejeje pedig a csótától épen maradjon. Eddig sikerült, nagy okom van hinni, hogy ezután is minden körülmény között sikerülni fog, de kezdek már nem kezdek érte.

Tessék már most elképzelnem, hogy valami lehetetlen módon vissza jussan hivatalába. Ez az ember, a kitől az amerikai jagnár csak abban különbözik, hogy az utóbbitnak ninesen jegyzői oklevele. Gyönyörűsége állapot lenne az. Hiszen ez nem elégedni meg vele, hogy tömlemez huzeltalossá mostani vándolt. Ezt megtette már eddig is. Hanem egész egyszerűen föbe lövötte őket. Ezt az egyet csak ígerte Kolár Mihálnak és a községi képviselőknek. — Közvetve legyen mondván, csodálom, hogy Tisza Kálmán rá nem jött erre az arkanumra. Ő is megtette, hogy az ellenzéki képviselőket kikérgette, mint ahogy R. L. Zeti Lőrinczzel eszeledte, és törvényjavaslato nyujtata be, hogy a mérsékelt ellenlélek kénszermunkára deportáltassék, a független pártot pedig kössék fel. Az igaz, Tisza Kálmánnak szüksége sincs rá, mert alkotmányos többsége van. Rédeknek ellenben szégyenletes 3 szálnyi pártya van a képviselőtestületben, hát kapja magát olvélvi ő maga a képviselőtestület dolgát is, beszéljen a törvény a mit akar. Hiszen csak a királyról áll az, hogy „lex supra regem“ és nem „rex supra legem“.

Bajmék abszolutisztikus exlex terület, a jegyző ukázokat bocsát ki, ellenvétések helye nines, halgatni kell és vakon engedelmekdni: jogorvoslat pedig? — Azt mondta nekem egyszer Rédei: „Éjh, mindent megszábad eszeledetni, csak jó viszonyban legyen az ember föllebbvalóival.“ Hallják uraim? M i n d e n t! N o de hiszen majd meglátjuk. — Az alispán azt mondta a küldöttségnek: „Miert nem jöttök előbb az urak? néma gyermeknek anyja sem érti szavát.“ Hát ez a néma gyermek megszábad; reméljük, hogy most meg az anyja nem sűketált meg. A főispán szintén úgy nyilatkozott, mint az alispán tette. — A vizsgálat jegyző másik adatot még terhelőbbé formált át.

Ott van tessen többi közt a szobafestő ügye, a kívül a vād szerint Rédei 50 frtól szóló nyugtát íratott alá és csak 25 frtot fizettet ki neki. Rédei ugyanis fenyegetéssel 2 nyugtát eskart ki. Egyiket nem láttuk elszámolni; de hát akkor mit csinált vele? Miért íratott alá egyszerre két nyugtát is? S hogy ezen gyalázatosan gyalázatosabb ünnekek felderítése után hamarosan vétkök elmozdítva nines, hogy Rédei azon felekkél, a kik függözben lévő

*) Lásd a Z. és V. július 24. számát.

rentes. — Épen kérvényelést után érkeztem haza s legnagyobb esőadatomra arról értesültem, hogy a függetlenségi párt egy ismert nevű tagját választották meg Almásán képviselőül.

Isten esődjái! mondogattam magamban, anyai mamelnk között egy függetlenségi! Ugyan hogy volt ez lehetséges?

„Hát bizony csak úgy! — felelt a kérdésemre szomszédunk — hogy nem volt másk“. — „Miert nem kérték, kaptak volna.“ — „Hát iszen kértünk is volna, meg nem is, mert tudtuk, hogy úgy sem igen adnak egy olyan szájunk ize szerint valót!“ — „Hogy-hogy?“

„Bizony csak úgy, öcsém uram, hogy nagyon drága ám ami kerleteink olyan magunkszórt embernek“ (m a m e l u k n a k gondolta a jámbor!)

Téhat egy nem magokszórt embert küldtek fel a parlamentbe. Derék dolog! látom, hogy a physikának mégis igaza van; az ellenlék sarkok mégis csak vonzák egymást.

Eljött a forró saison s vele a „sósó divatja“. — Önök nem ismerik a sósót? igazán? N o megbösesítem, hiszen valamely kisebb is az a Balatonnál, ami azonban az almásiakat egy eszept sem gátolja abban, hogy e tőcskát kellemes vízzel Isten áldásának tekintésék. Egész rajokban keresik fel naponta a kis tavat, üdítő habjaiban menedéket találva a tikasztó forrásig és el.

Ez legjelentekenyebb üdüléstünk, szórakozásunk.

Mitön így este fel én is ki-kizáródokok kis Mekkánkhöz, körülöttem virágos mezők, érő kalászok, viruló természet, önkenyitelni is mosoly lopódzik ajkaimra; ismét megkap a localpatriótismust, a ledőző nap sugárai bearayozzák az egész vidéket, mind-az aranyának látszik, a mi fénylik. Mosolygok elégtelenségem, hiszen — eppour si moue!

Sch. S.

ügnyök lehelyolítására lakásán megjelennek még manap is gorombáskodó (a napokban adta tudtul nekem egy fél, aki feleségét küldte be R. L.-hoz, valamely okirat kiszolgáltatását sürgetni, hogy Rédei az áldott állapotban levő asszonyt kirúgással fenyegette), hogy megalkodással fenyeget papot és lakost, hogy R. visszahelyezeté-ésé iránt folyamodást íratott alá a nép alsóbb rétegeiből ugyé- nékkel s ekkörül való kerteskedése által hetekig új igazalomba verte a kedélyeket: a törvény tudatlanul meg megrögtene mondogatta:

Ha ezt az embert visszahelyezik, akkor nekünk Slavoniába kell huzozkodnunk. Ezért és csupán csak ezért kérünk sűrgős intézkedést, mert a végzés minőségével föllintelligens ember kétségben nem lehet.

Nem proceppatio tehát, Nem is kiméletesség. — Hiszen mi köztünk is van hivatalnok, vannak családok emberek nagy számmal, akik pusztá merő antipathiából nem ütnek ki egy családapa kezébe a kenyeret. Hanem aki irgalmat gyakorlat, végre is első sorban önmaga iránt van irgalommal s a büntetésnek arányban kell állni a bünnel.

Rédei pedig ugyan rászolgált az elmozdítás nagy büntetésére, amit is elérendök, minden törvényes utat megteendünk.

Ez megmáshatatlantórcövésünk. — Hiszük, hogy ebben a megye a közöset fogja pártfogolni.

Rogerus Mosier.

Megyei s helyi hírek.

* **Rendőri brutalitás.** Mindinkább terjednek az árszái állapotok, mindinkább terjeszt az rendőrség, azon köze, melynek hivatása megakadályozni minden oly tettet s ha mégis előkötvetik, azt súlyosan büntetni. A makói esztet követte a szabadkai leplezés; a többi között ezen kettő országzsete megbörtörnközt kellett s ime most már a zombori kapitányság is jelt ad magáról. Nem esoda tehát, ha a külföld oly előzertettel kapcsolja össze a barbárság fogalmát a magyarsággal. Egy-két új esetet, ha sikerült a sajtónak lelepleznie, némely időgen nemzet möhön kap rajta és körtül, hogy Magyarország még mindig barbár állam, Magyarország civilizáltalanul nék lakja. És kik keverik szegény nemzetünket ily hírbé? Az az egy két ember, a ki ugyan elősorban tart számat az „intelligens“ címre, de a ki (mert az isten és a jó emberek segítségével némi hivataloeskárú telt szert), kis istennek gondolja magát és basaskodik barbár módon; pedig lát ő is hivatva van már állásánál fogva is örökdi a közrend felett. De hát miért nem igen van példa arra, hogy az ily eset, ha éppen az követi el, a kinek az előkötvet meg kell gátolnia — megtorlatólag valaha, biztonságba érzi magát s nem gondol tetteinek következményeivel. Egy egyszerű szegény, szolgát úgy elverteni, hogy az az orvosi látlelet szerint 14 napnál is tovább lesz kénytelen az ágyat őrizni, sőt vért is hány; nuévt ember nem képes. De hát mégis megtörtént. A Weidinger féle keresédek szolgálja, Stefkó Lajos esztörtökön deluntan rendes dolgot végzte. Az utczán sopogetott s a járdakövek közöl kitépott füvet a koesutra hányta. Egyik rendőr meglátja ezt s figyelmeltl perze széköl advarias (1) hangon, szidni kezdé az i t, a mit Stefkó viszonozt. Erre a rendőr eltávolozt azzal, hogy majd megmutatja, kiélen van dolga Stefkónak. Visszatér másik két rendőrrel s beviszik a szolgát csak azért, mert feleselt velök. Nikólies rendőrkapitány elé vezetik, a ki azonnal igazságot szolgáltatót a Stárosvisny atyafiai kéns nyelven mondván: Udrite b u! (Üssétek az i t!) Erre az egyik rendőr már az alkaptány előtt kettőt vagott Stefkónak nyakszirtjére. Ezután átvéztek az órszobába, az ajtó belról bezárták s benn egy elverték a kardlappal s annak markolatával, hogy a szerencsétlen ember alig vánszorgott haza és most kereset nélkül kénytelen fekdüni. Azonnal fölvéteték a látlelet, mely a következőkép hangzik:

Orvosi látlelet. Stevkó Lajos testi sérülésétől. A nyakszirt esont bal oldalán, a jobb lambda varratöl közelében létele a bal felsőtag gumójig terjed. **Két** egymás mellett párhuzamosan haladó, mindegyik 16 cm. hosszú, 2 cm. széles és közepen mintegy 1¹/₂ cm. magas egyenesen létező, s kemény koponya boltzat fölött eltolható, kékesen elzinesedett, érintésre halomláz és fájdalommal terimanyagobodasok. A fejletlen a nyíl és lambda varratok találkozási helye fölött a két fatesont-dudorj fölött, 10 cm. hosszú 3 cm. széles és 1 cm. magas, ovális alakú, egyenesen létező, a sontos koponya fölött szabadon elfolyható, kékesen elzinesedett, érintésre hullámzó, fájdalommal terimanyagobodas, a nyakszirt és tarkályig terjedő, minélk által a fejhez esztöt izom külső szélég terjedőg éleik vorosék, duzzadtak, érintésre fájdalommal. A jobb oldali járomeszt fölött egy erztot fereszt mekkorosaguan a lágyrészek kékesen elzinesedettek, duzzadtak, fájdalommal. A jobb oldali alsó szélég duzzadt, kékesen elzinesedett. A jobb szem szemhéji és szemközi tak-hárvya élekenkel belevott, voros, fájdalommal, sőt kópi elvároszt. A bal hálsékét fölött, annak egész terjedelmében a lágyrészek duzzadt kékesvorosan elzinesedettek, érintésre fájdalommal. A köpet voros.

Velemény. Zúzások, tör alakítások, szövetvel és szentakbárvya-lok, mely szerkeszté hosszu, kemény tettelet esztet kardlappal okoztatnak, amár tekintve felületét volot, de tekintve helyüket a gyögzúlásra 14 napnál több időt igényelnek és súlyos utkövetekemennyekel vonhatnak maguk után. Zombor, 1887. évi június hó 27. Dr. Donozsvits Vilmos s. k.

A szerencsétlen ember egyéként föllételezté tész hivatalos hatalommal való visszaküldés és súlyos testi sértes vétsége alapján. Tehát városunk is ott díszleg Makó és Szabadba mellett, most már meg van a trifolium.

* **Kinevezés.** Albrecht Kálmán szolgbírói másod-irnok megyei irnokká, Tóth István megyei díjnok — szbírói irnokká lett kineveze.

* **Bezédáni földünk.** Tábóri Robert a „Posti Hírlap“-nak majd a „Neues Pester Journal“-nak volt belmunkatára, az írt pedig a berlini sajtónak tevékeny tagja, kinek a magyarság sokat közöszegte azon tekintetben, hogy a Ligewerke által akotott téves fogalmakat hazánról megváltoztatni igyekezett. — most egy nagy vidéki lapnak a Temesvártól megjelenő „Delmagyarországi Lapok“-nak szerkesztője lett.

* **Hymen.** Lederer Mihály szegedi kereskedő jóvő hó 7-én esküdtik örök hűséget a helyb. ízr. imaházban Huzai Már kedves leányának Etelka kisaszonynak.

* **Zombor szab. kir. város** államilag segélyezett alsó-foku ipar- és kereskedelmi iskolának értesítője az 1886-7 tanévről. Közli Zsnyvics Ernő, igazgató. Az „Ipar iskola fontossága“ című bevezető czikke az iparisokkál művelődési és társadalmi fontosságát mutatja ki. Az iskolatandij bevétele 240 frt, a városi pénztárból kitalányoztatott 2440 frt, állami segély 400 frt, összesen 3080 frt a kiadás szintén 3080 frt. Tanított 9 tanító és 3 hitoktató. A tanulók száma a tanév elején 397 volt, a munka kiáltásban részelt 70 tanuló.

* **Két Falcione-féle** 600 frtos ósztöndíjra van pályázat hirdetve. Pályázati határidő aug. hó 15.

* **Zeneműkölesöntár.** Hecht Márkán helyb. könyvkereskedő czög, közelébb egy z e n e m ű k ö l e s ö n t á r t fog felállítani. Ezen vállalat hivata leend, a zeneműkölvelő-közönség legmagasabb igényeit is kielégíteni s örvendünk, hogy nevezett czög, amely zeneműkölvelői vállalatával eddig is megnyert közönségünk rokonszévét, ezen újabb vállalatával, melyet az érdekeltek pártfogásába melegen ajánljunk, egy rég érzett írt fog betölteni, amely nyíben előnyös feltételek mellett minden zenekölvelőnek alkalmat nyílik a zenekörökben összes újdonságával megismerkedni. Felhívjuk egyszerűsre a n. é. közönség b. figyelmét fenti czög érre vonatkozó hírdetésére, — mely bővebb felvilágosítást nyújt.

* **Kardpárba** történt e hó 27-én Újvidéken S. F. és B. T. okleveles győzteszerek között. Előbbi karezolásnak is heilló könnyű vágást kapott.

* **A népfelkölői** tisztai állásokra való kijelölések iránt a honvédelmi miniszterhivatalban már megtörtént a végleges intézkedés. A miniszter a törvényhatóságok úján tudtja a népfelkölői tisztkézt tanfolyamokban résztvett és azt megfélel eredményével végzett állampolgárokkal, hogy a népfelkölői tisztai helyekre való kijelölésekéről azon népfelkölői járás parancsnoksága által lesznek értesítve, melynek területén állandóan tartózkodnak. A népfelkölői tisztai állásra pályázott volt tisztok, orvosok kezelőtisztok, állatorvosok, továbbá hadapródok és atisztok (számívó atisztok), kik a népfelkölői tisztai, fölkölög hivatalnokai állásra kijelölhetők voltak, ugyanezen a módon fognak értesítetni. A műszaki vagy pedig hadbírói tisztai állásra beadott pályázatokat, minthogy a népfelkölési jelenléti szervezeteiben ily állások ninesenek rendszeresítve, a miniszterium nem vehette tekintetbe. A tisztai és hivatalnokai állásokra oly nagy számmal érkeztek be pályázatok, hogy a szükségeslet jelenkényen felülmúlják s eklektive egyeseköl, kik a követelményeknek minden tekintetben teljesen nem felelek meg, a többiek ez ok miatt nem voltak kijelölhetők s az illetők értesítést nem kapnak. Egyuttal tudtja a miniszter, hogy hogy ez év október 1-től az érdekeltek mindennemű, a népfelkölésre vonatkozó ügyükben az illetékes népfelkölési járás-parancsnoksághoz forduljanak.

* **A mai színelőadás** iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik mindenfelé s ebböl következtetve fényes sikert mérünk jósólni a buzóg rendezőknek, Jauch Ferencz tanító urnak. Hetek óta varrónéval gyalog beszélne nem lehet, anyai dolguk a sok díszruha megvárásáról: Lándan Lázár tuncztanító izzad a sok báltetánistában, melyet négy kis lány fog elárni; a kerteszeknek is bizonyára jó szíret lesz a mai est, hiszen 50 szereplő szép kisaszonnyá lép föl! Mint haljuk, már csak azon körülményből kifolyólag is, hogy a néző közönség és a szimpad közt igen nagy mérvű rokoni összekötöttség lesz, a jegyek igen szepen kelnek és ajánljuk az érdeklődőknek, hogy még a deléltől örökben gondoskodjanak jegyekről (kaphatók Schön könyverkesztésében).

* **A vízbe fullt** Ö-Szivaczen a napokban Nagy Mariska fiatal leány, a mint a esztornában fordított.

* **Buziásan** a beküldött 8. számú kimutatás szerint 721 fűrdölendőg fordult meg. Megyékünk is többen tartózkodnak ott.

* **Öngyilkos.** Öz. Zsontgyörgyné, bánátkövárosi lakó pénteken delután szobájában fölakasztá taláitk. Öngyilkosságának oka gyóghitálatl betegsége volt. Három árvt hagvott hátra.

* **„Entreprise des pompes funéres“**, illetve az első zombori temetkezési vállalat és Jakóbtis Mihály mint az első magyar biztositó társaság képviselője, egy elismerés méltó intézkönyv letéptet eltebe Zomborban s ezen minden tisztességes családra nézve felette fontos és élebe vagy ögnyek meghonosításán buzdítokdnak. „Első zombori temetkezési biztositó vállalat“ a ezime ezen intézkönyvek. Itt minden rangu és rendű embernek könnyű módon alkalom nyujtatik egy esetleg elhunyt családtagnak méltó módon való s kögyletjes tisztességgel leendő elakartására. Hogy a biztositandó felek kellő meggyuzzásal iratkozhasanak be ezen vállalatra, a történendő díjak lefizetéséért az első magyar általános biztositó társaság vállaltja el a felelősséget, illetve ezen országúrti dugszagad intézet nyujtata a díjak lefizetését. — A következők ezen jöteköny vállalat által biztositott temetkezési módokozat: A zombori „Entreprise des pompes funéres“ temetkezési vállalat különös feladatúval látte ki, hogy az általa rendezendő temetkezések, a halottas szoba ízletjes feldizítésre, a legnagyobb mértékben elegáns és célszerű valódi ére- és érezztanító koporsók alkalmazása, pompás ravataloknak felállítása, művészelg kiállítású üveges halottas koesi és a komoly cselak megfelelőleg felruhazott személyzet alkalmazása által, minden esetben komoly, de méltó ünnepek alakot kölcsönözzen. De a temetkezésekkel kifjedő pompával, azoknak költsége is nagy mértékben felszaprodnak, hogy ezáltal a hazanaradottakra és az elhunyt családijára gyakran valóban igen érzékeny áldozat várt. Az „Entreprise des pompes funéres“ első zombori temetkezési vállalat feladatúval látte ki, a társadalom eme szükségletének is megfelelni és az első magyar általános biztositó társaság zombori kerüli képviselőivel összekötöttsébe léptet, temetkezési biztositásának a megállapítására; a mely által nem csak egyesek, hanem egész családoknak lehetséggé válik, egy méltó temetés kívánalmáinak megfelelni, anélkül azonban, hogy ez által magára vagy másokra nagy áldozat rovatnák; ennek folytán most már nem csak minden egyesnek lehetséges ilyen mérsékelt, évenként, félvévenként vagy nevédevenként esztököződi díjjakkal lefizetésre által egy többé-kevésbé pompás temetést biztositani, hanem egész családoknak alkalom nyujtatik, mérsékelt díjjal befizetésre által valamennyi tagjának egyenlő előnyököt biztositni. Ezen díjak oly eszekelyek, hogyha például, alálk 20-ik életévében a biztositásból járul, évenként fizetendő 82 krnyi díj fizetésre által magának igen tisztességes temetést biztositna; ha egy tag 85-ik életévét eléri, egy a további díjzete és megzúnik és halála után a biztositott többelben részesítetik. Másrészt egy előrehaladottabb koru p. egy 60 éves, ha a biztositásból járul, egy évi 3 forint 68 krajczáryi díj fizetésre által épp olyan osztályú temetést biztosit, mint az előbb emelített. Ha valaki egy nagy dísz vagy első osztályú, vagy akármeely osztályú temetést kíván magának biztositani, úgy az életkorához, mért és a kívánt osztályú megfelelő díjjal fog fizetni, mint az a „Entreprise des pompes funéres“ első zombori temetkezési vállalat által kiadott díjjegyzékben foglaltatik. A felnek azonban szabadságában áll bármely magán öszeggel is biztositani, csak azt kell megfolytatni, mennyit kíván ahól a temetésre fordítani, és akkor a többelét az első magyar általános biztositó társaság vagy egy kijelölt személynek, vagy pedig a kövény bemutatójának a biztositott halála után azonnal kifizeti. — A díj az első magyar általános biztositó társaság által kiállított nyujtára az „Entreprise des pompes funéres“-nel, vagy pedig t. Jakóbtis Mihály úrnál Zomborban fizetethet. Azon esetben, ha a biztositott tag Zombor város területén kívül hal meg, az örökösöknek a biztositott osztályúknak megfelelő öszveget az első magyar általános biztositó társaság készpénzben kifizeti. Ami a biztositóra nézve a szerződés megkötéséhez szükséges nyilatkozatokot és orvosi bizonyítványokat, a kövény kiállítását és érvényességét, a díjzetelek módját, a szerződés szerinti biztositás megszűnését, a haláleseti felvételtek, a biztositott öszvegnek kifizetését és a többi illeti, ezekre nézve az első magyar általános biztositó társaság szabályai az irányadók. Az „Entreprise des pompes funéres“ első zombori temetkezési vállalat

kötelessége az elvált munkálatok végzésére nézve (a kopor 2. kiszolgáltatása, ravatal felállítása, a temetés rendezése a biztosítotti osztálynak megfelelően) azonnal a biztosítottak elhalálása alkalmával beáll. Ugy hiszik, hogy az „Entreprise des pompes funebres” által Zomborban életbe léptetett temetkezések biztosítása a zombori társaslet minden körében, mint egy nagy mértékben észszerű intézmény meg fog honosodni. — A temetkezési vállalat alapos reményt vet abba, hogy ezen újonnan alapított vállalat Zombor lakosságának legtöbbször körében viszhangra és hathatós pártfogásra fog találni. — Különös figyelmüket a vállalat biztosítási módjaira, és a díjak tekintetében a vállalat által kibocsátott biztosítási díjra és képes ábrákkel ellátott, részletes programfüzeteket nyújtani felvilágosítást. — Ezenfelül nyújtókkal melegen ajánljuk ezen felelős vállalat mindenki figyelmébe. Részletes ügyekkel bárkinél kiválasztására szívesen szolgál az „Entreprise des pompes funebres” Theodorovits Száva, avagy Jakobovits Mihály, Zomborban. r. l.

*** A tűzoltóság újraszervezését** pendíti meg lo-vag Bogyai Zsigmond egy, az „Égyetértés”-hez intézett levelében. A levelben felhozott eszmék bizonyára ér-dekelhetik nemcsak a zombori, hanem egyéb megyéink-bei tűzoltó egyleteket is. Fölemlíti különösen a szervezet hiányait. Felhossa például a sárospataki egyletben elő-fordult eseteket, elmaradásokat, melyek napjainkban ugyszólván minden egyletnél divatosak. Az egyik az-zal indokolja az elmaradását — mondja a levél — hogy X—Y-t megválasztották rajvezetőnek, holott az sem külön ember mint ő; a másik 5—6 tag pedig azért nem jelent meg a gyakorlaton mert ők kug-lizni akartak; és így tovább. A szolgálati szabályokat alkalmazni nem lehet, mert ha ez megtörténik az illető lerakja felszerelését minden szabályt mellőzve kilép az egyletből, a kapufélfától se véve becsut. Utóbb a tűz-nél is gyéren jelenik meg, és ha meg is jelenik egy-től, ezzel már csak azért sem lehet szakszertien működni, mert az emberek a szerek használatánál a gy-aakorlat hiánya következtében gyengék. — Ebből támad természetesen a városi közönség elégedetlensége, azután következnek az ügybuzgó alparanosok és majd minden intelligens tagnak lemondása — A mely testület-nél fejelem nincs, az nem egyéb komédiánál. — De hogy ne csak a sárospataki tűzoltó-egyletről szóljak, hát megemlítek más tűzoltó-egyletet is, még pedig olyant, a melynél a főparanosoknak egyes tűzoltók ellenszergültek, a legilletlenebb kifejezéssel megtámadták stb. Ugyanazért tekintve azt, hogy a tűzoltó-testületekre feltétlenül szükség van, helyesnek és szükségesnek lát-nám azokat katonailag szervezni. Még pedig minden na-gyobb helyen, a hol ily egyletek vannak, lesznek bizo-nyosan elegendő szabadságot katonák és népfelkötők is. Ezekből kellene a tűzoltó-testületeket alakítani. Nem len-nének kizárva az egyletből azok sem, a kik nem kato-nák, de köteleznék magukat arra, hogy a katonai sza-bályok alapján szolgálatot teljesítsenek. Azt nem kíván-nam, hogy ha teszem egy városban 100 vagy több sza-badságot katoná vagy népfelkötő van, hogy az minden-ker mind szolgálatban álljon; hanem a paranosoknál belátásához és a helyi viszonyokhoz képest annyi lenne felváltva tényleges szolgálatba rendelve, a mennyire mul-hatatlan szükség lenne, a többi végezze a saját fog-lalatosságait ott, ahol, csak ha tűz, vagy más veszély ál-lál, kellene helyt állnia. Tudom, hogy ezt az eszmét sok mindentéle argumentumokkal lehet megtámadni. Főkép az lehet ellene felhozni, hogy az államnak ugy is sok kiadása van. Igaz, de van, vagy lehet oly módot találni, hogy az államnak ez az intézmény egy garasába se ke-rüljön. Nevezetesen, noha annyi az adó, hogy alig bír-nánk el már többet, mégis üdvösebb adót alig lehetne életbe léptetni, mint ha oly törvényt hoznánk, mely szerint mindenki köteles tüz ellen biztosítani. No de már most ha mindenki a tüz ellen biztosít, abból első sorban a bizo-sítító társulatoknak lenne hasznuk. Minthogy pedig az áll-állam szerezte a társulatoknak a hasznát, következképp az állam adóztassa meg esetleg azt a biztosító társula-tot, ahol az általános biztosítás történnék, ugy, hogy az a költség a mennyibe az ilyen tűzoltó intézmény kerül, fedezettsék; vagy pedig szerezzen maga az állam tűz-biztosító-intézetet, s bizonyosan még haszna is lenne be-lőle. Ezzel kapcsolatban óhajtánám a közbizottsági intéz-mény. Vannak ugyan csendőrök, városi rendőrök, de mi az ott, ahol az adózott polgárságnak sem az élete sem a vagyona nincsen biztosítva; csaknem annyi, mint a semmi. Hogy is lehetne kívánni három csendőrtől, hogy az a kerülethez tartozó, 8, 9—10 községben mindegy-mindenütt ott legyen? Ez lehetetlen. Már pedig, ha az állam az adózó polgárságtól az adónak pontos fizetését követeli, megérdemelne az a hű adózott polgár is az államtól, hogy ez az ő élete és vagyona felett gondosab-ban őrködjék.

*** A közmunka és közlekedésgény** m. kir. Miniszter az iteni póstahivatalnál a következő tisztviselőket léptette elő: Joanovits Jó-zsefét kir. pósta és távirda főosztó 1300 fr. fizetéssel, 200 fr. lak-pénzzel. Szalkay Bélát tisztó 800 fr. fizetéssel és 150 fr. lak-pénzzel. Theisz Konrádot 700 fr. fizetéssel és 150 fr. lakpénzzel. Klein Gyulát 700 fr. fizetéssel és 150 fr. lakpénzzel. Hauer Ró-bertet 700 fr. fizetéssel és 150 fr. lakpénzzel. Fröhlich Kornél-t segédosztó 600 fr. fizetéssel és 150 fr. lakpénzzel. Diónégyi Ist-vánt 600 fr. fizetéssel és 150 fr. lakpénzzel.

*** Nincs többé fogfájás.** A fogfájásban szenvedőket mindenestere érdekelni fogja az a tény, hogy dr. Popp J. G. udvari fogorvos fog- és szájkonzerváló szereinek, különösen szávjá-zének állandó használata, netessak hogy mindenkorán elejét veszi a fogfájásnak, de meg is szünteti azt. E szerek minden gyógy-szertárban kaphatók; de csak dr. Popp-félt kell kérni, mert Anatherin-szárvízét és fogpastáját sokan hamisítják.

*** Mérleg sulyok nélkül.** A találmányok századát ér-jük. A szabad verseny, a gyakori kiállítások iparosának látkörét nagyobbitani, tapasztalataikat tapasztolítani hivaták. Nemes versen-yésükben honi gyárassink ma már nem a külföldi gyártmányok

utánzására, hanem azok túlszárnyalására törekcsnek. Ha a keres-k. mezum a városiipari iparszervelemék elhagyott kiállításán végig tekintünk fenti állításunkat sokszorta találjuk igazolva. Eger mérleg csoporton akadt fenn szemünk. Mily primitívnek tünik a némely vidéken még most is használataban levő római mérleg! A tizedes mérleg, mely főkép a francia mértékegység behozatala alkalmával nyert hazánkban nagyobb elterjedést. Elszáz valja hazájának. Ezen mérleg ma már oly tökélyt ért el, hogy nagy terheket is vagyunk képesek a legnagyobb pontosságig állgata meghatározni. De leg-jobbán lekötötté figyelmünket az u. n. scalamérleg. Ezen új szer-kezetű mérlegnek első tekintetre meglepő azon körülmény, hogy ez a terhek leférése sulyokra nincs szükség. A terhet sulyát egy vízszintes elhelyezett vasrud, melyen ide-oda mozgatható gömb van alkalmazva, határozza meg a legnagyobb pontosságal. Justi-tia istennő hátran bekötötti szemét e mérlegnél, mert a kilogram-mok számát le sem kell olvasni, az egy a vasuti utazójogy helyég-zőjéhez hasonló szerkezet a legkisebb részlettel adja tudunkra. Réink nézve annál fontosabb e találmány, mert magyar gyáros a feltalálója. Ez Schember C. és fiai bpesti cég, mely a mérleg ipar-ban nemcsak hazánkban foglalja el az első helyet, hanem a külföldi hasonlóm gyárakkal is, gyártmányának kitűnő kivitele és árának szélsősdagsa következtében fényesen kialsja a versenyt.

A közönség köréből. *)

Nyílt válasz Nt. Horváth Imre plébános urnak Doroszlón.

A „Bácska” 57-ik számában a doroszlói kántorvá-lasztásra vonatkozó „igazságszeretete által paranosolt” czafoletára vegye a következőket tudomásul:

1. A választásnak példás rendben történt lefolyása nem az Ön fondorkodásának, sem a választók többségé-nek, hanem a választási elnök kitűnő tapintatának az ér-deme.

2. A választási actus kifogásolva nem lett ugyan, de a választást megelőző elítélendő tények és események miatt a választás érvénye ellen az óvás illetékes helyen beadott.

3. Ön csak színelv volt Bereczpárti, bizonyítja ezt czafoletának minden betűje és azon körülmény, hogy a közél lefolyt kiválasztásnál felismert kétküacsósságát a kántorválasztásnál is kitűnően applicálta.

4. Hogy Berecz érdemelt elismeri és ezt egyházi hatóságánál méltatni el nem mulasztotta, dicséretére vá-lík; hanem az mégis különös, hogy Berecznek minden-ki által ismert érdemeivel szemben Hosszu Sándor senki és semmisséje mellett harozol. Hol van itt a logika?

5. Azon körülmény, hogy Hosszu Sándor feltüntet-tén magát politikai martyrnak és azzal Önnel utmuta-tása és vezetése alatt éjjel-nappal korteskedett megdönt-hetlen tény, és ez t né is törekedjék fogadatlan prókator módra mezeafalni, mert ezzel Hosszu Sándor a választás után nyilvánosan dicselkedet.

6. Hosszu Sándor egyéniségről és jelleméről be-szerzetet és hatóságilag igazolt adatok nagyobbérzse olya-nok, melyeket nyilvánosságra hozni nem lehet, de izlet-től az enyhébbek közül annyi álljon itt is, hogy nevez-zett rendőri kihágásokért különösen orrvadászatok miatt számtalanszor feljelentve volt, és jelenleg rendőri fel-gyelet alatt áll. Egyébként ön Hosszút igen jól ismeri, hiszen róla körülbelül hasonló módon nem egyszer nyil-vánosan nyilatkozott; és most „jeles bizonyítványaira” hivatkozva az ellenkezőt törekszik bizonyítani.

7. A szavazatok száma Ön szerint világosan beszé-lnek. Ha azonban a vizsgálónál elfogja Ön olvasni azon fenyegető leveleket, melyekben a választók agyonlövessel és felgyújtással lettek Berecz pártjáról elriasztva: a vi-lágosan beszélő számok elnémulnak. És az Ön szeműve-gén látott lelkesedés valódi értékére lelohadt.

Es Ön mindezekkel szemben mint iskolázeti elnök és a valláserkölésiség hivatott öre, a valódi érdemeket mellőzve, a népevelés határozott kárára oly egyént tö-rekszik a doroszlói kántortartóit állásra megerősíteni, ki ezen állás kello betöltésére disqualificált, ki disze lehet ugyan az orrvadászoknak, de a tanítóit karnak soha.

E téren ez ügyben csak azért szólottunk, mert pro-vocálva lettünk; miért is azáltal itt utolsó szavunk; a többitől majd a vizsgálónál számos bizonyítékaink meg-dönthetetlen beszélni fognak.

Doroszlón, 1887. július 20-án.

Több Bereczpárti.

*) E rovatban közlötték nem vállal felelősséget a szerk.

NOVELLATÁR.

Sziv és — pénz.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —
Írta: KRAUSZ BERNÁT.

— Nos hiszen nem olyannyag baj — — motyogá Fen-yevy, kiben a vér teljesen kihűlt Andor e kimért szavaira . . .

— Önök tán már sejtik is miért hívtam — folytatta Andor Fenyesy közbizalatt figyelembe se véve — hanem hogy annál határozottabb feleletet kaphassak és annál igazságosabban jár-hassak el, kérem Fenyesy ur, sziveskedjék nekem megmondani, tudja-e, hogy miért kellett nekem tegnap önkötől oly hirtelen elutazni?

— Elhíhetti, kedves öcsémuram, hogy semmit sem tudok az egészről.

— Akkor bizonyosan tudni fogja Sándor bácsi, fordult ez utóbbihoz.

— Mindenestre tudni fogom és tudom is, kedves öcsém; feleléd némi nyomattól Sándor bácsi, mely hangozása ruden-sen félygözelmet biztosított neki — de ha azt gondolja, hogy an-nak nem voltak hathatos okai akkor megint csak arról tesz bizony-sígot, hogy tapasztalatlan, az élet változatos utjait nem ismeri.

Mert elhíhetti nekem, hogy különös okaim lehettek nekem hogy ön e helyről elváltoltam.

— Tán szíves lenne azokat most már megmondani, miután terve sikerült?

— Nem tartom azt szükségesnek — felelt odavetölég Sán-dor bácsi.

— De ha önnek megmutatok valamit akkor csak igen? — kérde Andor még mindig nyugodtan, kimért hangon.

— Nem tudom, hogy mit gondol, kedves öcsém, felelt Sándor bácsi; de annyit mondhatok, hogy semmiféle helytelen eljá-rásának tudata nem nyomja lelkiismeretemet; legyen meggyő-ződvé, hogy mint mindig, ugy most is csak az ön jövője lebegett szemém előtt; csak az ön javáért folyamodtam ezen eljárás-hoz —

— És ön — vágott szavába Andor — engedje meg ezen állítását kétségbe vonom.

— Ön meglelté, — felelt még mindig nyugodtan Sándor bácsi — hanem melótt ezt egész határozottan tenné, feleljen e kéresemre: „Mit tenné ön ha nyári időben, tikasztó melegben — uton valamely terebélyes fának bús árnyékába leheverednék és valaki önőhöz jönné és azt mondaná: „Ne heverjen itt; menjen az alá a gyönyörű sudár-fa alá melyen oly szépen eszieszterik a madár-ka — az igaz, hogy árnyékában nem nyújtózkodhatik el” nemde ön azt kérdezné legelőször is, hogy miért menjen oda mikör itt is jól érzi magát és aztán ott még árnyékban sem lehet?

— Igaz; de mi összefüggés lehet e példa és az én kiugrat-tatásom között?

— Elhisszem és éppen azért nem is csodálom heveskedését mert ha tudná az összefüggést és mégis ezt a föllépet tanusitáná kedves öcsém, melyet tényleg tanusít, akkor egy szót se szólnék többet, fogám venném kalapot és az ajtókilincset és öökre „Isten hozzád”-ot mondanék önnek, mert azt csak nem tételezi föl roham, hogy én ily magaviseletet törjek — jószágomért. Higye el, hogy annak az elmondott példának van összefüggése az ön helyzetével és az állapotával: ime: Ön az a vándor, ki az élet meleg szakában vándorol; a Fenyesy család azon terebélyes, egészséges tölgy, melynek biztos árnyékában ön meghuzódni akar — hogy ki az, aki önnek azt mondja, hogy ne menjen oda, ha-nem inkább ahhoz a szép sudár fához, melynek esiesergő madár-dalán kívül semmije sines, ért ön, kit gondolok e a falat? azt nem mondom meg —

— Hát ezért kellett nekem oly hirtelen elutazni?

— Ezért —

— És ön nem tételez föl roham annyi lelki bátorságot hogy az illetőnek szemébe ne merem volna mondani, hogy nem megyek?!

— Nem tételeztek föl. Ismerem önt jobban mint magamagát; ön idealistikus —

— És ki az, akit nem akar megnevezni?

— Ha megakartam volna nevezni, megnevezhettem volna azonnal; ma azonban ezt még nem tehetem, hanem holnap reg-gel — különben is ki van fárada — nem mondom meg; térjen most csak nyugalomra, majd reggel folytatni fogjuk.

— Jó; — felelt Andor — egyelőre megnyugszom ezen igé-retében; mi azonban folytathatjuk, kedves Fenyesy ur, ott ahol elhagytuk, elutazásunkor.

A három férfiu még sokáig maradt együtt lámpavilágosság mellett és értekeztek, beszélgettek — mig egymást teljesen meg nem értették. —

Csak II óra felé távozott Fenyesy Andortól majd nem laká-ság kísérte, mely körülmény is amellett tanuskodik, hogy a két öregek ismét sikerült Andort maguknak megnyerni és ingerelt állapotból kiforgatni. — — — — —

Ugyanezen időben, melyben a fentebb leírt jelenet Andorral lejátszódot, özv. Berényiné lakásán is meglehetősen élénk társalgás folyt le a két nő és Ferdinánd. — Berényiné bátyja között, ki nejét és leányát jött hazavinni. Sarolta viszonya miatt, amit főleg Galambos levelé, melyek ez időre szintén Berényiné kezéhez ju-tottak, idéztek elő. Berényiné Ferdinánd rettenetes haragra lobbant, mikor az előzményeknek, Andor magaviseletének és Galambos le-veleinek tudomására jutott.

Rögtön befogottat, a távirtdához hajatott és a következő sür-gönyt küldé Galambosnak: Kérem, ne tegyen többet egy lépést se az ügyben; térjen rögtön vissza! Várja Berényi Ferdinánd.

Özv. Berényiné megnyugodott bátyjának eljárásában, mert tudta, hogy e férfilelem esakis a helyes utat választja meg terve-inek kivételében.

Ferdinánd azután visszahajtatott nővéréhez, a köcsist vissza-küldte a gyártelep, hogy ott ne várják, majd a nőket nyugala-lomra inté; ő maga pedig leült és a következő sorokat veté pa-pirosra.

„Tekintetes Uram!”

Ismeretlen kézből, de érdekelte feltől veszi e sorokat, azért, ha tán itt-ott a részrehajlás és nem a szigorú igazságosság ütné föl azokban tanyáját, ne tudja be azt roskakaratomnak vagy az igaz-ság szándékos elferdítésének, hanem szívemnek, mely kimondhat-lan szeretettel eszűg azokon, kik miatt e sorokat önöz intézni bátorodom.

Ön tudja, mit tett özv. Berényiné leányával Saroltával, mert illekedes helyről megirták önnek azt. Nem monhatja tehát, hogy előadottak tolvazó vannak, mert hisz egy orvos írta meg önnek a betegségről szóló jelentést; ez az orvos pedig önnek jobb barátja, mint nekünk.

Hogy miért kezdett ön el e leányal, azt nem kérdezem, mert hisz a jövőt senki se látja; ön akkor nem tudhatta, hogy e játéka így fog végződni; azt azonban tudhatta, hogy ön ingadozó jellem; miért tartotta meg tehát eljogzást vele? En önt e lépé-séért elítélem, mert ha ön tudta, hogy önöt bárki rábészelteli tett lépésének megsemmisítésére és más ujabbnak tevésére — ezt pe-dig önnek tudnia kellett, mert ha az ember önmagát nem ismeri akkor ki ismerje őt? — nem kellett volna a végtelékig vinni a dolgot, hanem ha már az ifjúkori imerettség megvolt, maradt volna meg annál! Hisz hány ezer ember van a világon, ki ifjúkorában leányokkal ismeretségbe jön; de hát azért nem veheti nőül vala-mennyit, megmarad a b a r á t s á g szónál. Azután ha tudta ön,

hogy ön még anyja és Sándor bátyja gyámsága alatt áll, miért nem kérte ki az eljegyzést megelőzőleg azoknak a véleményét? Beláthatja tehát; hogy ép az ön eljárásában minden körülmény azt bizonyítja, hogy ön nagyon megmondhatatlanul cselekedett. Ön eszköznek hagyja magát felhasználni a meggyászolásra nem vette ezt még észre? — Jó, én sok szerencsét kívánok hozzá, hanem azt mondom, hogy egy száraz elvezetése nem nagy veszteség és úgy ránk nézve sem nagy veszteség az, hogy ön elvezették; de sokkal nagyobb, hogy egy igazán kedves, szeretetreméltó és minden jóra méltó lány ártatlan szívét megméltelyezte. Ezért én önt megvetem! — És midőn a megvetésnek kifejezést adok, kijelentem, hogy azért a felelősséget bármikor elvállalom. Ha Galambos esleg önnel előzött, mint a level és ön tán megint megmástotta volna szándékát, a level kézhez vétele után, bátran visszatérhet előlőbbi útjára a pizéskamara felé.

Ha azonban a levelém előbb kezebe jutna, mint Galambos önt fölkeresi, kérem azt felmutatni és akkor Galambos sem fogja a dolgot tovább forszírozni.

Tisztelettel Berényi Ferdinánd.
Mánap reggel Andor iródjában ismét együtt találjuk Sándor bácsit Andorral.

Sándor bácsi jó kedvében volt, mert utána nézett és meggyőződött hogy Galambos eltűnt a láthatárból, a vesztély tehát közel nem lehet. Andor azonban megint meglehetősen mogorva hangulatban volt. Minél jobban közeledett a nap, melyben Saroltával köztét viszonyát F. Gizellával megkötendő házassága által örökre felbontsa, annál jobban lázongott lelkisére. Ő még mindig azt hitte, hogy Fenyvesével csak játszik, de Saroltának igazi völgyénye. A lelkiismeretfurdalások tehát mind erősebben mind gyakrabban jelentkeztek és ez volt Andor komor hangulatának előidézője.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*)

Nyers-selyem bastruhák (egész selyem) 9 frt 80 kr. egy komplet ruha, ugyint nehezebb minőségű szövetből legalább két ruha megrendelésnél vámtmentesen szállít. **Henneberg G.**, ruhagyári raktára (es. és kir. udv. alatti) Zürich. Minták postafordulattal. Levelek 10 kr. portóba kerülnek.

*) E rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget a szerk.

Felolós szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
DR. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Zenemű-kölesöntár!

Uj!! Uj!!

Zenemű-kölesöntár.
Zenekedvelők figyelmébe.

T. cz.

Alulírott bátorodom a tisztelt zenekedvelők becses tudomására hozni, hogy több helybeli és vidéki zenekedvelő felszólításának engedve, elhatároztam magam egy, a mai kor igényeinek megfelelő

zenemű-kölesöntárt

üzleti helyiségemben f. é. szeptember hóban felállítani. Ezen kölesöntár az összes eddig megjelent és még megjelenendő, a zenekedvelők minden ágát képviselő műveket fogja tartalmazni u. m.: Classikusok, operák, operettek, salon- és tánczene, valamint magyar és német népdalokat zongorára és hegedűre. — Hogy fentemlített vállalatomat minél előbb a t. cz. közönség rendelkezésére bocsáthassam, s minütán az ilyen mű vállalat tetemes költséggel van összekötve, ezen, főképp a t. zenekedvelők kedelmére életbe léptetendő intézmény esúpin tömeges előjegyzés útján érhető el, azon alázatos kérelemmel fordulok a n. é. közönséghez, hogy ebbeli törekvésem üzletemben fekvő iv minél tömegesebb aláírásával támogatni kegyeskedjék.

Bővebb felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgálok.

Mély tisztelettel
Hecht Márkné,
könyv- és zenemű-kereskedés
Zomborban, iskola-utca.

1-6

Zenemű-kölesöntár!

Margitszigeti gyógy-fürdő.

Budapest főváros közvetlen közelében.

350 R. meleg artzi forrás, porcellán-, márvány-, kád- és kőfürők zuhanykiszolgálók, nagyvezér kert, 300 teljes kényelemmel berendezett szoba, társalgási terem, kú- és belföldi lapok, telefon, távriá összeköttetés, naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredménnyel használtatott:

Köszvény, az izületek, izmok, esonhártya, ideghevely, idült esz. A esz, köszvény, erómiá behatások, typhus után fellépő hűdés, zsábk, esonhártyák, esonstú izületi bajok, és külső részeket kiváló alvatózások. Fájdalmas hegok, meveség, hűdés, bőrbántalmak, vizelési nehézségek, mély és hűvös-bántalmak. Mag arra is figyelmesséjük a t. cz. közönséget, hogy a szigetén villamos fürdők dr. Barla leghyibb rendszere szerint rendezettek he, melyek a köszvény, esz és ideg bántalmak, valamint a hűdés, és az ischiásnál a fürdészetben igen hathatós segédgyógyeszköz képez. A hévíz belsőleg eredménnyel használtatott: idült gyomorhurorál és alhasi pangásnál. A szigetén van gyógyszertár, ellátva mindennemű ásványvízzel. Rendelő orvos: **Dr. V. Cz. Gy.**

Berleteknél egy a fürdő- mint a menetek együttes váltásánál árleghetés.

A szigetén lakó fürdővendégek a fürdő használatánál és a menetek egyéknél előnyben részesülnek. A fővárossal öránként kétszer közlekedés.

A fürdő-ídeny tartama: május 1-től október elejéig.

Augusztus 20-ától kezdve a lakások rendes áraiból 20% engedély. 1-4

A lakások megrendelése a szigetén, a felügyelőségi irodában.

Budapest. A Margitszigeti felügyelőség.

Ifj. Brandl A.
Oedenburgban
ajánlja minden föltelvelő- s gazdaszának

Brandl A. magyarapítója.
Ugyanis ez a

legjobb és legbiztosabb szer
épuja a búzán, rizsen stb.,
előforduló égés ellen miként rozsda ellen is s szigoru használat után — mint minden esomagon jelezve is van —
teljes garantiát nyújt a siker iránt.

Kapható Ausztria-Magyarország legtöbb fűszerkereskedésében.

FŐRAKTÁR:
Oedenburg ifj. BRANDL ANT.-nál
Griebenrunde 29.
Egy esomag ára 25 kr, nagyobb vételnél megfelelő árleszámitás. 4-4

LINGEL KÁROLY

1. magy. leprési gókeresztelő, vapo- (Fransze) esztégyalós és asztalos árak gyára.
Budapest VII. hosszabb, Rózsa-utca 4-5. sz.

mely a kor igényeinek megfelelőleg kitűnően van szerelve, ajánlja minden esz szakmába vagy gyártmányait, u. m. affo-, ablak-, párkauy- és keretleceket, eszlopokat és talapzatok, konzolok és tartók mindentelvé vajtatók es toronyminak szerint. Szahag és másoló fűrés kivágatok számlánl mintá szerint. Továbbá mindentelvé asztalos kellekek: Toiletté- és varró asztaloszlopok ép ugy konzol-, ebeldő-, fauticul és sophalabak és eszlopok. Vázak különböző tárgyakhoz, kocsik, karosok, kalyhacellenek, varró és virágasztalok dídfából feketén fenyezett mikl gombokkal. Parsziszékek, állóké iróid és iskolai ezélokra, étagerök és festési alványok.

Továbbá építészeti és dekoratív részletek.

Egyáltalán minden esz szakba vágó munkák kivétel nélküli pontosan és gyorsan eszkozölhetnek. Garancia illusztrált árjegyzékek ingyen es bérmentve kildetnek.

0-6

Szamos helyen kiűntett.

SCHEMBER C. és FIAI
cs. kir. udv. szállítók, es. kir. szab. hídmerleg-gyárosok

BUDAPEST
Raktár: Andrassy-ut 1. Gyár: Rottenbiller-utca 12-14.

Gyárhelyiségünk gépezeteinek kibővítése folytán, azon helyzetben vagyunk, hogy kereskedelmi tizedes mérlegcinkeket az alábbijegyzett — készpénzbeli — árak mellett szállíthatjuk gyárunkból.

Scala-mérlegek
súlyok nélküli mérlegelésre.

Marhamérlegek
Hídmerlegek
s. a. t.

Á r a k:

25	50	100	150	200	250	500	750	1000
A A	—	—	13.50.	15.75.	18.—.	24.50.	31.25.	38.—.
A □	7.25.	8.50.	11.25.	14.75.	17.—.	19.—.	—	—
□ □	—	—	13.25.	16.—.	18.—.	20.—.	29.—.	36.50.
□ □	—	—	—	—	—	—	—	45.—.

Legelő és legnagyobb gőzerőre berendezett hídmerleggyár. Magyarországon.

Legelő és legnagyobb gőzerőre berendezett hídmerleggyár. Magyarországon.

Árjegyzékek ingyen es bérmentve.